

Transformasi *mindset* cabaran bangunkan Malaysia sebuah negara industri

CREATE: Tahun ini juga mempunyai makna yang besar kepada industri kereta nasional di mana genaplah 27 tahun model pertama Proton Saga dilancarkan dan bermulanya catatan sejarah perubahan ekonomi negara beralih kepada sektor industri pembuatan dan teknologi tinggi. Dalam membincangkan industri automotif negara, kita tidak boleh elak daripada menyentuh tentang Proton, yang mana Tun menjadi pelopornya. Pada pandangan Tun, bagaimanakah perkembangan Proton sehingga hari ini, adakah ia masih mengikut landasan dan hasrat sewaktu mula-mula Tun menubuhkannya dahulu serta adakah ia masih relevan untuk masa kini dalam menaikkan industri automotif negara?

TUN: Pada pendapat saya, sebelum kita dapat melihat perkembangan Proton seperti yang wujud pada hari ini, kita sebenarnya sudah pun terlibat di dalam industri automotif sejak tahun 1985 lagi. Sehingga sekarang, saya cukup berbangga apabila kita menguasai hampir kesemua bidang yang diperlukan untuk kita mencipta dan mengusaha industri automotif ini daripada mula hingga ke akhirnya produk. Pencapaian yang cukup membanggakan ini dapat dilihat apabila kita sudah mampu membuat reka bentuk, menguji, membina model sendiri dan lain-lain lagi. Dan, ini merupakan cara berkerja yang berhati-hati dan penuh ketelitian. Langkah yang diatur dengan bijak di mana kita tidak terlalu ghairah untuk membina kereta semata-mata tetapi terdapat peringkat-peringkat tertentu yang harus diikuti dalam menjayakan industri ini. Ia juga memerlukan disiplin dan pemikiran jika ingin

laksanakan sesuatu. Kita perlu melukis dan melakar sesuatu pelan tindakan dan tahu untuk membacanya supaya daripada pelan tindakan itulah kita mampu memandangi jauh ke hadapan sama ada perancangan yang ingin dilaksanakan ini berjaya atau tidak, bukan sahaja untuk kegunaan pada waktu itu tapi tetap relevan untuk masa akan datang. Apa yang saya dapat lihat daripada penubuhan Proton ini adalah bertujuan untuk membina industri kejuruteraan yang belum wujud di negara kita pada masa itu. Dengan adanya Proton, maka industri kejuruteraan lain turut berkembang dan mempunyai kecekapan yang tinggi dalam bidang masing-masing kerana mereka berpeluang membekalkan hasil atau produk untuk kegunaan Proton. Pada hari ini, kita dapati semakin ramai rakyat Malaysia yang sudah mampu menghasilkan barangan yang terlibat dalam pasaran dunia. Saya percaya ia akan semakin berkembang pada masa akan datang.

CREATE: Apakah rahsia yang dipegang oleh Proton daripada dahulu lagi sehingga Malaysia mampu bersaing dengan negara-negara maju pengeluar kereta yang lain sedangkan terdapat beberapa negara yang ingin mengeluarkan kereta nasional mereka sendiri tetapi akhirnya gagal?

TUN: Kebanyakan negara-negara yang menceburi bidang automotif menggunakan alatan atau komponen yang dibekalkan daripada negara-negara lain untuk dipasang bagi membentuk sebuah kereta. Sebenarnya, kita lebih maju beberapa langkah ke

hadapan di mana kita bukan sahaja mampu memasang sehingga terbentuknya sebuah kereta tetapi kita juga berkeupayaan membentuk, menguji dan mencipta model-model tertentu serta akhirnya memasang serta menguji sekali lagi kereta yang kita bina sehingga ia dapat digunakan oleh pengguna. Kebolehan kita yang menyeluruh bermula daripada peringkat pertama iaitu memikirkan tentang reka bentuk kereta sehingga tahap menguji kebolehgunaan dan kemantapan kereta itu membuatkan kita jauh lebih maju dalam bidang ini daripada negara lain yang hanya menumpu kepada aspek pemasangan semata-mata. Kita juga sudah mampu bersaing dengan negara maju yang lain untuk menghasilkan teknologi yang lebih canggih dalam aspek pemasangan kereta apabila Proton sendiri telah berjaya menghasilkan *tools and dies* sendiri dan telah mengeksport *dies* ke sekitar negara lain. Malah Proton sendiri telah pun melabur dalam sebuah kilang yang membuat *mold and dies* bagi merencanakan lagi industri ini.

.....
Kita perlu melukis dan melakar sesuatu pelan tindakan dan tahu untuk membacanya supaya daripada pelan tindakan itulah kita mampu memandangi jauh ke hadapan.
.....